

Anthony Leenders

In deze reeks zoomt COLLECT in op de plek van jonge kunstenaars in de hedendaagse (kunst)wereld. Waarom maken zij zo'n werk, waar komt hun inspiratie vandaan en hoe ziet hij of zij de eigen positie in de kunstwereld? Deze maand: Anthony Leenders (*1995, Leuven).

TEKST: ELIEN HAENTJENS

FOTO: GUY KOKKEN



Schijnbaar moeiteloos vervaecht Anthony Leenders conventies uit beeldende kunst (met een forse vleug readymade), design en zelfs architectuur tot een hoogst persoonlijk universum. Daarin onderzoekt hij onder meer onze relatie met tijd en de helende kracht van regeneratieve landschappen. "Elk object functioneert als een tool om dichter tot onze innerlijke en externe leefwereld te komen, met de natuur als vergankelijke, maar ook draaglijk makende katalysator", vertelt Leenders. "Zoals acteurs een verhaal op de planken brengen dat tot een catharsis kan leiden, probeer ik mijn objecten diezelfde rol te laten spelen."

Vaak bevinden de objecten zich in een tussenwereld: tussen het nu en het verleden, het functionele en sculpturale of de poëtische droom en de concrete werkelijkheid. Leenders: "Ze vormen een brug naar een andere realiteit. Zo speelt *Naiad* (2022) door haar schubben uit keramiek met een sculpturale spanning, en via de krachtige, gestroomlijnde vorm en haar naam – die refereert aan de waternimfen die de rivieren beschermen – met de sacrale kracht van water. Tegelijk vervult de sculptuur binnen een architecturale context een functionele rol: dankzij de poriën laat het keramiek toe om micro-organismen uit het water te filteren en de zuurtegraad te regelen zodat algen en mos kunnen groeien. De sculptuur doet vertragen en biedt zo letterlijk en figuurlijk extra zuurstof."

Ook met zijn lamp *Iris* (2020) brengt de kunstenaar de natuur terug binnen in onze leefomgeving. "Ondanks hun fragiliteit blijven de grassen lange tijd mooi. Tegelijk kan iedereen vrijblijvend zelf nieuwe grassen plukken en ze vervangen", zegt hij. "Op die manier stimuleer ik mensen om actief de natuur in te trekken. Ook de onderbewuste connotaties die ik oproep met dit ontwerp, zoals bijvoorbeeld die met het archetype van een hut, doen dromen van een andere werkelijkheid."

KRACHTENSPEL

Daki (2020) refereert aan de sculpturale vorm en het archetype van een meditatiekruk. "Vanuit hun vormelijke kracht en functionele eigenschappen als dakbedekking raakte ik gefascineerd door de grijze leien", vertelt Leenders. "De naam heeft een Japanse klank en betekenis en verbind ik met het animisme en de zencultuur die net als veel andere filosofieën onze link met de natuur centraal stellen. Het materiaal draagt het landschap in zich, en is tegelijk een

‘Mijn objecten vormen een brug naar een andere realiteit’

onderzoek naar een minimalistische versie van een kruk. Op die manier versterkt *Daki* niet alleen de aarde, maar ook ons eigen lichaam. In vergelijking tot volkeren die dichter bij de natuur leven zijn westerlingen vaak fysiek minder sterk en lenig, omdat we onszelf met comfort ‘overbepamperen’.” Dankzij hun archetypische vorm sloten de sculpturale krukken perfect aan bij de Afrikaanse kunst van galerist Didier Claes op de afgelopen BRAFA. “Ik laat me graag inspireren door niet-westerse of oud-westerse culturen en gebruiken. Vaak slagen zij erin om een sterker universum neer te zetten”, vindt Leenders. “Ik ga op zoek naar de diepmenselijke instincten. Wat Afrikaanse kunst bijzonder maakt, is de sterk rituele inslag die het artistieke en functionele moeiteloos met elkaar verbindt. Bovendien speelde ze een invloedrijke rol in het ontstaan van de moderne kunst. Al bewonder ik ook Antoni Tàpies en Mark Rothko om de immense kracht die ze in hun werk wisten te steken en Eva Hesses gebruik van vergankelijke materie, het werk van Victor Horta en gotische en moorse architectuur.”



Daki II – RVS, oude dakpannen en inox, 2023, 53 x 30 x 45 cm. © de kunstenaar. Prijs: € 3000.

LEREN LOSLATEN

Zelf beschouwt Leenders, die een achtergrond heeft in architectuur en meubel-design, het functionele als een meer toegankelijke manier om toeschouwers ingang te geven tot zijn universum. Elke keer opnieuw zoekt hij naar een poëtische balans. Zo is *Faro* (2023) een uitnodiging om een droom te bewaren in een kunstzinnig object, die zich door het glazen buisje heen tegelijk subtiel continu manifesteert. Of vertaalt *Papillons* (2023) zonne-energie in de klapperende vleugels van kunstige vlinders. Een onzichtbare kracht wordt zo zichtbaar. Met *Kairos* (2020) laat Leenders ons stilstaan bij de tijd. “Tijdens mijn verblijf in Argentinië merkte ik hoe ik de tijd veel meer kon loslaten. In tegenstelling tot de god Chronos die voor een lineaire, gestructureerde invulling van tijd staat, stimuleert de halfgod Kairos om de spontane momenten in het leven te grijpen”, vertelt hij. “In *Kairos* is de tijd niet afleesbaar, maar wel auditief waarneembaar. Onder meer met onderdelen van een oude koekoeksklok bouwde ik mijn eigen apparaat. Het is een subtiel wake-upcall voor onze prestatiegerichtte maatschappij en een uitnodiging om tijd te maken voor meditatie, rituelen en vrije tijd. Naast die licht functionele stukken creëer ik organisch vormgegeven, speels meubilair, of juist louter artistieke objecten en sculpturale entiteiten die ik intuïtief samenstel en die refereren aan energetische en alternatieve beleavingslandschappen.”

Ook in de manier waarop hij zijn werk verkoopt, verweeft de Gentenaar conventies uit verschillende disciplines. Zo zijn er unieke stukken, maar ook kleine reeksen

en installaties op maat. Leenders: “Hoewel ik nog altijd hoop dat mijn werk in de juiste omgeving terechtkomt, heb ik dat ook leren loslaten. Zodra ik de stukken in een bepaalde constellatie heb getoond en zo mijn universum heb gedeeld met een publiek, kunnen ze onafhankelijk van elkaar aan een nieuwe levenscyclus beginnen. Soms geef ik een boekje over het proces mee, of een paspoort met aanwijzingen om het in een verre toekomst te restaureren. In zijn universum probeert de kunstenaar het bewustzijn rond de natuurlijke wereld en onderlinge verbinding te stimuleren. “Onze westerse samenleving is vooral gefocust op groei en rationaliteit, waardoor er geen plek meer is voor het spirituele en mystieke. Daardoor verliezen we het contact met ons innerlijke zelf. Via de natuur kunnen we dit herstellen en meer rust vinden. Daarom werk ik graag met brute, vaak natuurlijke materialen zoals takken, schors of stenen waar al leven inzit. Ik zoek de grenzen van die fragiel ogende materialen op, en versterk ze. Ik hecht veel belang aan de atmosfeer die een werk uitstraalt, en laat het langzaam groeien door met materialen te experimenteren. Als een soort kok breng ik materialen, kleuren en vormen samen in een met historische referenties gekruide samenstelling.”



BEZOEKEN

Navigating vessels

t/m 19-10

Charles De Cordier Fine Arts

Gent

www.charlesdecordier.com



Faro, alabast, aluminum, koper, staal, glas, papier, vernis, messing, 2023, 32 x 6 cm. Gelimiteerde serie (3). © de kunstenaar. Prijs op aanvraag.